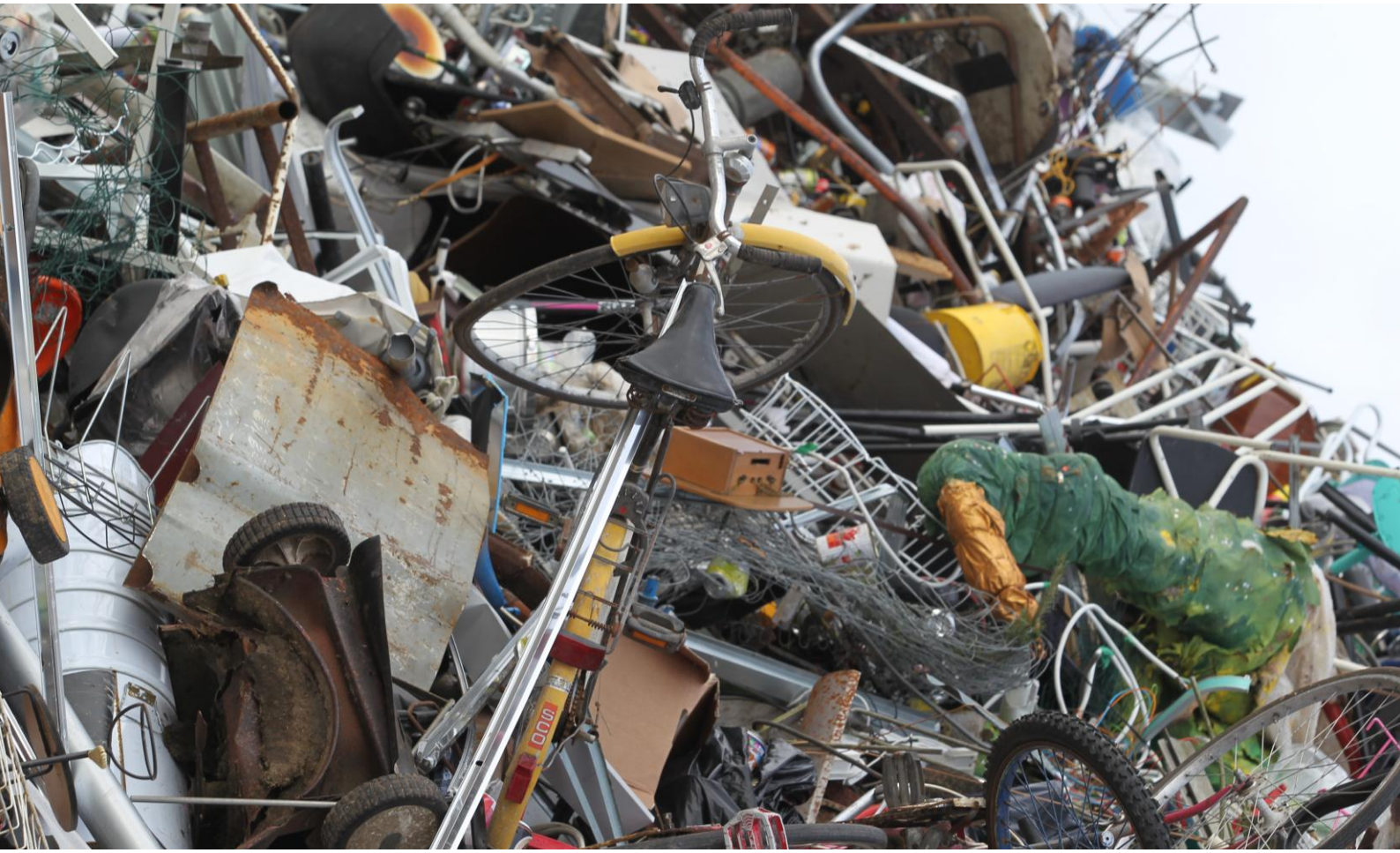

Arbejdsgrundlag for Revas 2015

Klima- og Miljøudvalget
April 2014

VIBORG KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND 3

TEMA: DAGRENOVATION OG DAGRENOVATIONSLIGNENDE AFFALD 5

1. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. DAGRENOVATION OG DAGRENOVATIONSLIGNENDE AFFALD 6
Målsætninger og væsentlige initiativer 6
1.1. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra private husstande (undergrundscontainere) 6
1.2. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra boligforeninger (undergrundscontainere) 6
1.3. Indsamling af fedt og olie fra madlavning 7
1.4. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune 7
1.5. Forundersøgelse for indsamling af grønt organisk affald fra husholdninger 8

TEMA: INDSAMLING AF GLAS OG PAPIR MV. 9

1. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. INDSAMLING AF GLAS OG PAPIR MV. 10
Målsætninger og væsentlige initiativer 10
2.1. Bedre udnyttelse af ressourcerne 10
2.2. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra husholdninger (undergrundscontainere) 10
2.3. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra boligselskaber (undergrundscontainere) 11

TEMA: ORDNINGER FOR FARLIGT AFFALD 12

3. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. ORDNINGER FOR FARLIGT AFFALD 13
Målsætninger og væsentlige initiativer 13
3.1. Forsøg med udvidelse af affaldsfraktioner ved miljøstationer 13
3.2. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved husstande 13
3.3. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved boligforeninger 14

TEMA: DRIFT AF GENBRUGSSTATIONER 15

4. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. DRIFT AF GENBRUGSSTATIONER 16
Målsætninger og væsentlige initiativer 16
4.1. Fokus på udsortering af elektronikaffald 16
4.2. Ny genbrugsstation ved Bjerringbro 16
4.3. Udvidelse af antallet af affaldsfraktioner på genbrugsstationerne 16
4.4. Undersøgelse omkring brugen af genbrugsstationerne 17

TEMA: AFFALDSCENTER REVAS 18

5. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. AFFALDSCENTER REVAS 19
Målsætninger og væsentlige initiativer 19
5.1. Udvikling af jordhåndteringsmuligheder i Viborg Kommune 19
5.2. Forundersøgelse af muligheder for behandling og omsætning af grønt organisk affald 19
5.3. Udvidelse af antallet af sorteringsfraktioner 20

TEMA: ØVRIGE INITIATIVER OG BRUGERINDDRAGELSE 21

6. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. ØVRIGE INITIATIVER OG BRUGERINDDRAGELSE 22
Målsætninger og væsentlige initiativer 22
6.1. Fokus på indsamling af data fra alternative indsamlingsordninger (fx pant, spejdere mm.) 22
6.2. Fokus på vejledning for alle 22
6.3. Efterspørgsel blandt brugere om øget fleksibilitet og tilgængelighed i affaldssystemet 22
6.4. Etablering af formel storskraldsordning 23
6.5. Særlige affaldskampagner/events 23

ÅRSHJUL FOR KLIMA- OG MILJØUDVALGETS INVOLVERING I REVAS VIRKSOMHED 2015 25

Baggrund

Viborg Kommunes styringsfilosofi er central styring – decentral ledelse. Den enkelte træffer selvstændige beslutninger, som er styret af de politisk vedtagne mål og de grundlæggende værdier ud fra princippet om, at den højeste kvalitet og den mest effektive løsning af opgaverne fås, når ansvar og kompetence uddelegeres i videst muligt omfang.

Drift og udvikling af Revas er baseret på politisk fastlagte målsætninger, og dermed på Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalgs Målsætningsbudget 2014, godkendt den 28. november 2013. Klima- og Miljøudvalget/Byrådet har formuleret en række målsætninger. Nedenstående målsætninger definerer, på et overordnet plan, rammerne for driften og udviklingen af Revas:

- Borgernes sundhed skal fastholdes og forbedres ved at sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Viborg Kommunes natur skal fastholdes og forbedres ved at forhindre forurening af naturen
- Byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder skal fastholdes og forbedres
- Forsyningsområdet skal være velfungerende – for at sikre borgerne den bedst mulige service
- De kvantitative mål, der er beskrevet i Viborg Kommunes affaldshåndteringsplan skal efterleves. En ny affaldshåndteringsplan forventes godkendt pr. 1. januar 2015

Det pointeres, at dette arbejdsgrundlag formuleres umiddelbart i tilknytning til offentliggørelsen af en national ressourceplan og den efterfølgende udarbejdelse af en ny kommunal affaldshåndteringsplan. Der er, så vidt muligt, taget højde for den forventede udvikling. Det må dog forventes, at der kan komme yderligere tilføjelser og/eller ændringer i prioritereringer. Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive orienteret om dette via ugelister og/eller formelle indstillinger til udvalgsmøderne.

Fakta om Revas

Formål
Revas har til formål at drive - eller indgå kontrakt om etablering og drift af – de nødvendige anlæg mv. for Viborg Kommunes indsamling og behandling af affald.

Overordnede opgaver
Revas har som hovedopgave at håndtere affald i Viborg Kommune. Revas giver information og rådgivning til brugere om affaldsordninger mv. Med den opbyggede specialviden på området leverer Revas desuden bidrag til affaldsplanlægningen samt rådgivningsopgaver for Forvaltningen i forbindelse med myndighedsudøvelse, nye teknologiske muligheder samt ny lovgivning mv. på affaldsområdet.

Underleverandører og samarbejdspartnere
En stor del af Revas' virksomhed udføres på kontrakt af underleverandører, og kontraktindgåelse er derfor en væsentlig del af driften af Revas.

Viborg Kommune indgår i en række regionale og nationale samarbejder om affaldshåndtering. De primære er L90 og Deponi.net, der i fælleskommunalt regi varetager transport og bortskaffelse af henholdsvis forbrændingsegnet og deponeringsegnet affald.

Økonomi
Revas er 100 % brugerfinansieret og derfor omfattet af de gældende regler om "hvile-i-sig-selv-princippet" som beskrevet i "Budget og Regnskabssystem for kommuner". Virksomhedens udgifter og indtægter skal således balancere over en årrække.

Byrådet fastsætter gebyrer og takster efter indstilling fra Klima- og Miljøudvalget.

Formål og indhold

Formålet med denne rapport er at fastlægge de nærmere politiske mål og rammer for Revas' arbejde i 2015. Deraf titlen "Arbejdsgrundlag for Revas 2015".

Dette arbejdsgrundlag:

- skaber overblik over det kommende års væsentligste udfordringer
- prioriterer og fastlægger målsætninger med udgangspunkt i status og udfordringer
- beskriver væsentlige initiativer for det kommende år – set i sammenhæng med målsætninger samt økonomiske og praktiske muligheder.

Arbejdsgrundlaget revideres årligt. Endvidere kan det nævnes, at det ikke er hensigten med arbejdsgrundlaget at gennemgå alle driftsaktiviteter. Derimod skal de større planlægningsmæssige opgaver gerne indgå.

Arbejdsgrundlaget består af en række tema-afsnit, som hver indeholder udfordringer, målsætninger samt væsentlige aktiviteter og initiativer med tilhørende økonomi.

Som en del af arbejdsgrundlaget fastlægges et "årshjul", som giver et overblik over, hvornår Klima- og Miljøudvalget forventes at skulle involveres i forhold til fastsættelse af mål og konkret stillingtagen til aktiviteter mv.

Endelig skal arbejdsgrundlaget årligt suppleres af en bagudrettet afrapportering (for det forudgående år), som redegør for, hvilke resultater, der er opnået. Formålet med afrapporteringen er dels at skabe et overblik over, hvordan det så rent faktisk gik; dels at bruge den som grundlag for at sikre sammenhæng og kvalitetsudvikling og dermed være fundament for fastlæggelsen af arbejdsgrundlaget for det kommende år.

Relation til Viborg Kommunes klimastrategi

Viborg Kommune vedtog i december 2009 en Klimastrategi for Viborg Kommune. Klimastrategien er ikke udmøntet i egentlige handleplaner og refererer ikke konkret til affaldsområdet. Den klimatiske påvirkning i forhold til affaldshåndteringen knytter sig primært til udnyttelsen af ressourcerne og energien i affaldet samt transporten af affaldet.

Affaldsbehandlingen i Danmark bygger på et princip om at udnytte affaldets ressourcer mest muligt ved genbrug og genanvendelse. Herefter prioriteres energiudnyttelse ved affaldsforbrænding og til slut deponering som den mindst ønskede. Dette såkaldte "affaldshierarki" opstiller en prioriteringsmodel for affaldshåndtering, hvor de miljømæssige aspekter er vægtet. Med dette princip opnås en bedre udnyttelse af ressourcer, og brugen af fossile brændstoffer til såvel fremstilling af nye materialer som energiproduktion mindskes.

Der henvises i øvrigt til Revas' årsrapports afsnit om miljøforhold (ISO 14001), der udarbejdes årligt. Denne kan findes via www.revas.dk.

Tema: Dagrenovation og dagrenovationslignende affald

Baggrund og status

Dagrenovation er det affald, der naturligt forekommer i husholdningen eller fra virksomheder, og som ikke skal frasorteres til genanvendelse eller anden behandling - eksempelvis madrester og tilsmudset emballage. Dagrenovationslignende affald er affald fra erhverv, der i art og omfang svarer til dagrenovation fra en privat husholdning.

Enhver boligejer i Viborg Kommune har renovationspligt. Indenfor bymæssig bebyggelse har grundejeren pligt til at benytte den kommunale indsamlingsordning. Udenfor bymæssig bebyggelse er det muligt at træde ud af den kommunale indsamlingsordning, såfremt der benyttes en af Viborg Kommunes godkendte renovatører til bortskaffelse af dagrenovationsaffald.

Alle virksomheder skal ligeledes være tilmeldt enten den kommunale indsamlingsordning eller en anvisningsordning for dagrenovationslignende affald.

Boligejerne og virksomhederne kan vælge mellem en række opsamlingsbeholdere / sække, og bestemme, om de vil have afhentet dagrenovation hver uge eller hver 14. dag. Ca. 65 % af boligerne får afhentet dagrenovation hver uge.

Indsamlingen af dagrenovation i hele Viborg Kommune består af en ugentlig indsamling, transport og behandling af ca. 26.900 stk. affaldssække og ca. 7000 stk. 240, 400 og 600 liters containere samt ca. 60 stk. undergrundscontainere. Den samlede mængde dagrenovation, der indsamles, er ca. 405 tons ugentligt.

Indsamlingen og transporten af dagrenovation varetages af ekstern entreprenør. Arbejdet udføres efter kontrakt indgået for en 4-årig periode, pt. løbende fra januar 2012 til december 2015. Der er beskæftiget ca. 30 skraldemænd, og der anvendes ca. 7 køretøjer til indsamling af dagrenovationen i Viborg Kommune.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
Indsamling og transport	17,4 mio.	17,8 mio.	19,1 mio.	19,5 mio.	20,0 mio.
Bortskaffelse af affald	13,2 mio.	10,0 mio.	10,0 mio.	10,0 mio.	10,5 mio.
Indkøb af sække	2,0 mio.	2,2 mio.	2,4 mio.	2,4 mio.	2,1 mio.
Indsamling af batterier	0,1 mio.	0,3 mio.	0,1 mio.	0,1 mio.	0,1 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh, øvrig adm. mv.	5,4 mio.	4,9 mio.	4,6 mio.	4,7 mio.	4,9 mio.
Hensættelser og afskrivninger	2,7 mio.	4,7 mio.	4,1 mio.	2,6 mio.	1,7 mio.
I alt	40,8 mio.	39,9 mio.	40,3 mio.	39,3 mio.	39,3 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2011	2012	2013	2014	2015*
Renovationsgebyrer	40,8 mio.	39,9 mio.	40,6 mio.	39,6 mio.	39,6 mio.

Egenkapitalen vedr. dagrenovation var pr. 31.12.2013 på 23.740.311 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas' Budget 2015.

1. Særlige udfordringer vedr. dagrenovation og dagrenovationslignende affald

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra private husstande (undergrundscontainere)
2. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra boligforeninger (undergrundscontainere)
3. Indsamling af fedt og olie fra madlavning
4. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune
5. Forundersøgelse for indsamling af grønt organisk affald fra husholdninger

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

1.1. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra private husstande (undergrundscontainere)

Udfordring	I særlige områder er der udfordringer i forhold til plads, praktik og/eller aktivitet.
Målsætning og indsatsområde	Det kan være fordelagtigt for både bruger og affaldsindsamler, at affaldsindsamlingen flyttes fra husstandsindsamling til fælles indsamlinger indenfor rimelige afstande. Eksempelvis i sommerhusområder og/eller i særlige bevaringsværdige områder såsom Viborg midtby og Arnbjerg (bæredygtig bydel under opførelse). Dette vil medføre en mere rationel indsamling i form af færre kørte kilometer pr. ton indsamlet affald. Affaldsindsamlerens arbejdsmiljø forbedres betydeligt.
Initiativ	Der nedgraves ca. 40 affaldsbeholdere (undergrundscontainere) til central fælles indsamling. Forinden undersøges placeringsmuligheder i forhold til trafiksikkerhed, offentlig grund mm. Borgerne inddrages i forhold til placering og praktik for afklaring af, hvor langt kan/vil brugerne gå med deres affald. De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ.
Budget	Til information det første år (vejledning, opfølgning mm.) estimeres 200.000 kr. Etablering af 40 beholdere estimeres til ca. 2,5 mio. kr. Godkendes i særskilt bevillingssag.

1.2. Fælles løsninger for indsamling af husholdningsaffald fra boligforeninger (undergrundscontainere)

Udfordring	I særlige områder er der udfordringer i forhold til plads, praktik og/eller aktivitet.
Målsætning og indsatsområde	Det kan være fordelagtigt for både bruger og affaldsindsamler, at affaldsindsamlingen flyttes fra indsamling ved hver enkelt affalds-ø/opgang til fælles indsamlinger indenfor rimelige afstande hos boligforeninger. Dette vil medføre en mere rationel indsamling i form af færre kørte kilometer

	pr. ton indsamlet affald. Affaldsindsamlerens arbejdsmiljø forbedres betydeligt.
Initiativ	Der nedgraves affaldsbeholdere (undergrundscontainere) til central fælles indsamling. Forinden undersøges placeringsmuligheder i forhold til trafiksikkerhed, offentlig grund mm. Boligselskaberne inddrages i forhold til placering og praktik for afklaring af, hvor langt kan/vil brugerne gå med deres affald. De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ.
Budget	Udgifter er indeholdt i de nuværende budget og anlægsrammer for dagrenovationssystemet.

1.3. Indsamling af fedt og olie fra madlavning

Udfordring	Etablering af en indsamlingsordning i samarbejde med eksterne partnere.
Målsætning og indsatsområde	At tilrettelægge og etablere en ordning, hvor alle borgere kan få indsamlet og/eller aflevere deres brugte madolie og fedt på genbrugsstationerne. Fedtet fra indsamlingen kan genanvendes til produktion af bæredygtig biodiesel, som gør transporten grønnere.
Initiativ	I perioden 01.02.-15.01.2015 kører en forsøgsordning (EU-støttet projekt) i Viborg Kommune, hvor alle borgere kan indsamle og aflevere deres brugte madolie og fedt på genbrugsstationerne. Forsøgsordningen skal danne grundlag for, om Viborg Kommune skal/kan fortsætte en fedtespandsordning samt afklare, hvordan ordningen skal tilrettelægges (som husstandsafhentning af eksempelvis spejderorganisationer og/eller via genbrugsstationerne). Projektet udføres i samarbejde med eksterne partnere. På baggrund af de allerede indsamlede erfaringer forlænges forsøgsperioden fra 01.07.14 til 15.01.2015. Sideløbende implementeres i løbet af efteråret 2014 et læringsmodul målrettet for skolernes 4.-6. klasser. Projektet afsluttes i 2015 med en evalueringsrapport, som danner grundlag for stillingtagen til, om ordningen skal gøres permanent.
Budget	Udgifter er indeholdt i det nuværende budget for dagrenovationssystemet.

1.4. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune

Udfordring	Med udsigt til en udvidelse af den kommunale ordning for husstandsindsamlet affald fra udelukkende dagrenovation i dag til på sigt også at omfatte fx organisk affald, emballageaffald mm. (jf. ressourcedebatten), kan der opstå problematikker i forhold til, hvor og hvornår de kommunale ordninger kan fravælges til fordel for anden renovatør. - *Skal visse ordninger være obligatoriske eller frivillige? Og for hvem?*
Målsætning og indsatsområde	At udvikle gennemskuelige og ensartede affaldsordninger for borgere/brugere i Kommunen, der benytter sig af hhv. kommunale og/eller private affaldsordninger (*langsigtede mål og initiativer*). At der i højere grad kildesorteres affald i Viborg Kommune, så ressourcerne i affaldet kan udnyttes mere effektivt end ved forbrænding med energiudnyttelse.
Initiativ	Afklaring omkring lovpligtige og politiske rammer for til- og framelding fra kommunal ordning for dagrenovation.

	Der skal indhentes oplysninger og erfaringer fra andre kommuner ang. opdeling af dagrenovationsordningen i hhv. kommunalt og privat regi. Der skal undersøges muligheder for implementering af ensartede ordninger (fraktions-/mængdemæssigt sammenlignelige) i hhv. kommunalt og privat regi. Der skal udformes et politisk beslutningsgrundlag for Kommunens forvaltning af private affaldsordninger fremadrettet. De kommunale affaldsregulativer skal revideres, såfremt det besluttes at indføre ændrede regler.
Budget	Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for dagrenovationsudbuddet.

1.5. Forundersøgelse for indsamling af grønt organisk affald fra husholdninger

Udfordring	Den nationale ressourceplan sætter fokus på bedre udnyttelse af affaldets ressourcer. For 2020 er således fastsat et mål om genanvendelse af mindst 50 % af husholdningsaffaldet. Der indsamles derfor fremadrettet grønt organisk affald fra husholdninger.
Målsætning og indsatsområde	Mulighederne for at udvide den kommunale ordning for husstandsindsamlet affald til også at omfatte grønt organisk affald undersøges. Herved sikres en høj grad af kildesortering for mere energieffektiv udnyttelse af affaldet *(langsigtede mål og initiativer).*
Initiativ	Forundersøgelse af muligheder for implementering af ny ordning inkl. drift, information og investeringer
Budget	Midlerne til forundersøgelsen forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for dagrenovationssystemet. Rammer ift. egentlig implementering fremlægges Klima- og Miljøudvalget på særskilt behandlingssag.

Tema: Indsamling af glas og papir mv.

Baggrund og status

Papir og pap samt glas, aluminiumsdåser og plastikflasker indsamles i dag til genanvendelse. Indsamlingen foregår ved opstillede områdecontainere, kaldet "bobler", placeret i alle byområder. Specielt hos boligselskaber anvendes traditionelle mini-containere, opstillet i affalds-øer sammen med dagrenovationsindsamling. Ved boligselskaber og udvalgte opsamlingssteder i byområder fortsættes den etapevise opstilling af undergrundscontainere (påbegyndt 2013). Tillige indsamles papir og pap ved frivillige organisationer i kommunen. Alle nævnte affaldstyper indsamles også på alle genbrugsstationer.

Der er i Viborg Kommune pt. ca. 268 opstillingssteder for miljøstationer (242 "bobler" og 26 undergrundscontainere) samt ca. 550 mini-containere og 40 undergrundscontainere ved boligselskaber. Dette svarer til et opstillingssted for hver ca. 165 husstande.

Indsamling og transport til godkendt aftager/behandler varetages af ekstern entreprenør. Arbejdet udføres efter kontrakt indgået for en 4-års periode, pt. løbende fra februar 2014 til januar 2018. I perioden er der øget fokus på brug af miljøvenlige drivmidler i forbindelse med indsamling.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
Indsamling og transport	3,1 mio.	2,6 mio.	2,7 mio.	2,7 mio.	2,5 mio.
Indkøb og drift af materiel og pladser	0,8 mio.	0,6 mio.	0,6 mio.	0,4 mio.	0,5 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh, øvrig adm. mv.	1,8 mio.	1,8 mio.	1,4 mio.	1,4 mio.	1,5 mio.
Hensættelser og afskrivninger	0,4 mio.	2,3 mio.	1,6 mio.	2,0 mio.	2,1 mio.
I alt	6,1 mio.	7,3 mio.	6,3 mio.	6,5 mio.	6,6 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2011	2012	2013	2014	2015*
Gebyrer	3,8 mio.	3,8 mio.	4,0 mio.	4,9 mio.	5,0 mio.
Salg af materialer	2,3 mio.	3,4 mio.	2,2 mio.	4,6 mio.	1,6 mio.
I alt	6,1 mio.	7,2 mio.	6,2 mio.	6,5 mio.	6,6 mio.

Egenkapitalen vedr. glas, papir og pap var pr. 31.12.2013 på – 5.079.344 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas' Budget 2015.

1. Særlige udfordringer vedr. indsamling af glas og papir mv.

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Bedre udnyttelse af ressourcerne
2. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra private husholdninger (undergrundscontainere)
3. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra boligselskaber (undergrundscontainere)

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

2.1. Bedre udnyttelse af ressourcerne

Udfordring	I kraft af den nationale ressourceplan, der sætter fokus på bedre udnyttelse af ressourcerne i affaldet, er der en udfordring i udformning af hhv. indsamlingsordninger og den videre håndtering og afsætning af de indsamlede materialer (*langsigtet*).
Målsætning og indsatsområde	Mulighederne for at øge sortering og indsamling af fx pap og papir, glas, metal, plast og emballage fra private husholdninger skal vurderes i forhold til såvel borgere som til økonomi og miljø (*langsigtede mål og initiativer*).
Initiativ	Afklaring af muligheder for flerstrengsindsamling ved hhv. husstande og/eller udvidelse af centrale indsamlinger. Der skal indhentes oplysninger og erfaringer fra andre kommuner ang. ressourceindsamling ved hhv. husstande og/eller central indsamling. Der skal identificeres en række muligheder/scenarier for øget ressourceindsamling, der kan inkorporere elementer fra både husstandsindsamling og centralindsamling. Der skal udformes et politisk beslutningsgrundlag for udviklingen af Kommunens ressourceindsamling fremadrettet.
Budget	Midlerne forventes at være indeholdt i vedtagne drifts- og anlægsbudget.

2.2. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra husholdninger (undergrundscontainere)

Udfordring	I særlige områder er der udfordringer i forhold til plads, praktik og/eller aktivitet.
Målsætning og indsatsområde	Det kan være fordelagtigt for både bruger og affaldsindsamler, at affaldsindsamlingen flyttes fra husstandsindsamling til fælles indsamlinger indenfor rimelige afstande. Eksempelvis i sommerhusområder og/eller i særlige bevaringsværdige områder såsom Viborg midtby og Arnbjerg (bæredygtig bydel under opførelse). Dette vil medføre en mere rationel indsamling i form af færre kørte kilometer pr. ton indsamlet affald. Affaldsindsamlerens arbejdsmiljø forbedres betydeligt.
Initiativ	Der nedgraves ca. 40 affaldsbeholdere (undergrundscontainere) til central fælles indsamling. Forinden undersøges placeringsmuligheder i forhold til trafiksikkerhed, offent-

	lig grund mm. Borgerne inddrages i forhold til placering og praktik for afklaring af hvor langt kan/vil brugerne gå med deres affald. De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ.
Budget	Til information det første år (vejledning, opfølgning mm.) er beregnet 200.000 kr. Etablering af 40 beholdere er beregnet til ca. 2,5 mio. kr. Godkendes i særskilte bevillingssager.

2.3. Fælles løsninger for indsamling af pap og papir fra boligselskaber (undergrundscontainere)

Udfordring	I særlige områder er der udfordringer i forhold til plads, praktik og/eller aktivitet.
Målsætning og indsatsområde	Det kan være fordelagtigt for både bruger og affaldsindsamler, at affaldsindsamlingen flyttes fra indsamling ved hver enkelt affalds-ø/opgang til fælles indsamlinger indenfor rimelige afstande hos boligforeninger. Dette vil medføre en mere rationel indsamling i form af færre kørte kilometer pr. ton indsamlet affald. Affaldsindsamlerens arbejdsmiljø forbedres betydeligt.
Initiativ	Der nedgraves affaldsbeholdere (undergrundscontainere) til central fælles indsamling. Forinden undersøges placeringsmuligheder i forhold til trafiksikkerhed, offentlig grund mm. Boligselskaberne inddrages i forhold til placering og praktik for afklaring af, hvor langt kan/vil brugerne gå med deres affald. De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ.
Budget	Indeholdt i nuværende anlægsbudget.

Tema: Ordninger for farligt affald

Baggrund og status

Farligt affald omfatter en lang række forskellige affaldstyper som eksempelvis kemikalier, malingrester, batterier, spildolie, medicinrester, syre, akkumulatorer, klinisk risikoaffald og affald fra olie-, benzin- og fedtudskillere.

Der er etableret en tømningsordning for olie-, benzin- og fedtudskillere samt en ordning for afvanding af sand fra sandfang, som begge administreres af Revas. Virksomheder kan tilmelde sig denne ordning eller selv rekvirere tømning hos godkendt entreprenør.

Der eksisterer en indsamlingsordning for afhentning af farligt affald hos virksomheder. Afhentning foretages af Revas med egen lastbil og mandskab specielt godkendt til dette. Samme lastbil og mandskab anvendes til transport fra genbrugspladserne til modtagestationen af indleveret farligt affald samt til tømning af batteribokse ved butikker, kontorer og boligselskaber. Der eksisterer en tilsvarende ordning for klinisk risikoaffald; dvs. affald fra læger, tandlæger, plejehjem, dyrlæger mv.

Batterier kan i en lukket klar plastpose afleveres på låget af de sækkestativer og containere, som er tilknyttet den kommunale indsamlingsordning af dagrenovation. Herved medtages batterierne og afleveres på modtagestationen hos Revas. I mange butikker, kontorer og ved boligselskabernes affalds-øer er der opsat beholdere specifikt til brugte batterier.

Batterier, medicinrester og malingrester kan afleveres hos respektive forhandlere af samme varegruppe. Alle de omtalte affaldstyper kan også afleveres på genbrugspladserne eller direkte på modtagestationen for farligt affald.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
Bortskaffelse	3,8 mio.	2,6 mio.	2,5 mio.	2,5 mio.	2,4 mio.
Håndtering og behandling	1,3 mio.	0,9 mio.	0,6 mio.	0,6 mio.	0,7 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh, øvrig adm. mv.	2,7 mio.	2,1 mio.	2,3 mio.	2,5 mio.	2,5 mio.
Hensættelser og afskrivninger	1,4 mio.	0,8 mio.	0,4 mio.	0 mio.	1,0 mio.
I alt	9,2 mio.	6,4 mio.	5,8 mio.	5,6 mio.	6,6 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2011	2012	2013	2014	2015*
Behandlingsafgifter og gebyrer, samt salg af indsamlingsmateriel	5,5 mio.	3,7 mio.	3,7 mio.	4,0 mio.	3,7 mio.
Grundgebyrer	3,7 mio.	2,7 mio.	2,9 mio.	2,9 mio.	2,9 mio.
I alt	9,2 mio.	6,4 mio.	6,6 mio.	6,9 mio.	6,6 mio.

Egenkapitalen vedr. farligt affald var pr. 31.12.2013 på 4.696.884 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas' Budget 2015.

3. Særlige udfordringer vedr. ordninger for farligt affald

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Forsøg med udvidelse af affaldsfraktioner ved miljøstationer
2. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved husstande
3. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved boligforeninger

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

3.1. Forsøg med udvidelse af affaldsfraktioner ved miljøstationer

Udfordring	Der bortskaffes fortsat farligt affald gennem dagrenovationen på grund af forkert/ikke tilstrækkelig kildesortering.
Målsætning og indsatsområde	Udvikling af affaldsfraktionerne ved miljøstationer (”bobler”). I dag indsamles papir, glas, alu-dåser og PET-flasker. Fokus skal specielt være på de typer af farligt affald, der ofte havner i dagrenovationen, fx brugte batterier, elsparepærer mm. Indsamling og korrekt håndtering af farligt affald fra husholdninger har en stor miljømæssig værdi, da en lille smule farligt affald kan ødelægge genanvendelsesværdien af det øvrige affald.
Initiativ	De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ. Der opsættes opsamlingsmateriel på udvalgte steder - i første omgang som forsøgsprojekt. På sigt tænkes etableret 250 stationer.
Budget	Udgifter til information det første år – vejledning, opfølgning mv.: ca. 50.000 kr. Udgifter til forsøgsopsætning: ca. 50.000 kr. Godkendes i særskilt bevillingssag.

3.2. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved husstande

Udfordring	Undersøgelser viser, at der er potentiale for øget frasortering af farligt affald fra husstande.
Målsætning og indsatsområde	At øge frasortering af farligt affald fra husstande, da indsamling og korrekt håndtering af farligt affald fra husholdninger har en stor miljømæssig værdi. En lille smule farligt affald kan ødelægge genanvendelsesværdien af det øvrige affald *(langsigtede mål og initiativer)*.
Initiativ	Omdeling af miljøkasser til husstande for opbevaring og aflevering af farligt affald – fx til genbrugsstationerne. Der skal udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag for udvikling af området fremadrettet. De økonomiske og miljømæssige forhold beregnes i forhold til indsamlingsrutiner, behandlingsmuligheder mm. De lov- og kontraktmæssige konsekvenser undersøges med hensyn til udbud og regulativ.
Budget	Indkøb af materiel i form af miljøkasser til opbevaring af farligt affald: ca. 1.000.000 kr. Årlige driftsudgifter til håndtering af miljøkasser på genbrugsstationer forven-

	tes at kunne indeholdes i eksisterende budgetter. Udgifter til information det første år i form af vejledning, opfølgning mm.: ca. 200.000 kr. Godkendes i særskilt bevillingssag.

3.3. Undersøgelse af potentiale for udvidelse af indsamling af farligt affald ved boligforeninger

Udfordring	Undersøgelser viser, at der er potentiale for øget frasortering af farligt affald fra beboere i boligblokke.
Målsætning og indsatsområde	At øge frasortering af farligt affald fra beboere i boligblokke, da indsamling og korrekt håndtering af farligt affald fra husholdninger har en stor miljømæssig værdi. En lille smule farligt affald kan ødelægge genanvendelsesværdien af det øvrige affald *(langsigtede mål og initiativer)*.
Initiativ	Der etableres en central indsamling af farligt affald via "kassette-løsninger", hvor flere typer farligt affald forsvarligt kan indsamles og opbevares. Der skal udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag for udvikling af området fremadrettet.
Budget	Indkøb af materiel i form af kassetter til opbevaring af farligt affald: 1.500.000 kr. Årlige driftsudgifter til håndtering af kassetter: 1.000.000 kr. Udgifter til information det første år i form af vejledning, opfølgning mm.: ca. 200.000 kr. Godkendes i særskilt bevillingssag.

Tema: Drift af genbrugsstationer

Baggrund og status

Der er 6 kommunale genbrugsstationer i Viborg Kommune. Stationerne er beliggende i Karup, Stoholm, Møldrup, Ørum, Rødkærsbro og Viborg.

Genbrugsstationerne kan anvendes af både private og virksomheder. Virksomheder er dog begrænset i mængden af farligt affald til 200 kg pr. år. I 2013 indførtes en ny tilmeldeordning for virksomheder baseret på "betaling pr. besøg" (en såkaldt klippekortsordning). Der må kun benyttes biler med en totalvægt på maksimal 3.500 kg, men gerne med trailer.

Virksomheder såvel som private skal selv aflæsse og sortere affaldet. Der må ikke anvendes kran eller andet mekanisk udstyr ved aflæsningen.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
Bortskaffelse	17,9 mio.	17,5 mio.	14,3 mio.	15,0 mio.	14,7 mio.
Transport	4,7 mio.	5,6 mio.	3,9 mio.	3,2 mio.	3,3 mio.
Bygninger, materiel, mv.	2,7 mio.	2,2 mio.	2,2 mio.	1,6 mio.	1,7 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh, øvrig adm. mv.	6,3 mio.	6,6 mio.	3,9 mio.	4,3 mio.	4,3 mio.
Hensættelser og afskrivninger	5,9 mio.	6,3 mio.	1,7 mio.	3,7 mio.	3,8 mio.
I alt	37,5 mio.	38,2 mio.	26,0 mio.	27,8 mio.	27,8 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2011	2012	2013	2014	2015*
Genbrugsgebyrer, alle	-	-	-	-	
Genbrugsgebyrer, bolig	25,9 mio.	26,2 mio.	22,2 mio.	22,5 mio.	24,5 mio.
Genbrugsgebyrer, erhverv	7,2 mio.	6,0 mio.	5,4 mio.	6,7 mio.	4,9 mio.
Salg af materialer	4,4 mio.	6,0 mio.	6,1 mio.	4,4 mio.	4,3 mio.
I alt	37,5 mio.	38,2 mio.	33,7 mio.	33,6 mio.	33,7 mio.

Egenkapitalen vedr. genbrugsstationer var pr. 31.12.2013 på – 1.791.086 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas' Budget 2015.

4. Særlige udfordringer vedr. drift af genbrugsstationer

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Fokus på udsortering af elektronikaffald
2. Ny genbrugsstation ved Bjerringbro
3. Udvidelse af antallet af affaldsfraktioner på genbrugsstationerne
4. Undersøgelse omkring brugen af genbrugsstationerne

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder:

4.1. Fokus på udsortering af elektronikaffald

Udfordring	At gøre borgere og virksomheder opmærksomme på de muligheder, der eksisterer for bortskaffelse af elektronikaffald.
Målsætning og indsatsområde	I dag opsamles elektronikaffald via WEEE-ordningen på alle kommunens genbrugsstationer. Tiltag på området vil være i form af informationskampagner.
Initiativ	Undersøgelse af muligheder for øget sortering (indsamling af elektronik affald. Sætte fokus på udsorteringen i form af information, vejledning, opfølgning mm.
Budget	Midlerne er indehold i budget 2015.

4.2. Ny genbrugsstation ved Bjerringbro

Udfordring	Der er behov for placering og etablering af en ny genbrugsplads ved Bjerringbro. Sagen er videreført fra Arbejdsgrundlaget 2012, 2013 og 2014. Sagen er endnu uafklaret.
Målsætning og indsatsområde	Der skal etableres en genbrugsplads ved Bjerringbro med den nødvendige kapacitet til at servicere oplandet.
Initiativ	***Identificering af løsning.*** Behandling af anvendelsesformål for den gamle fyldplads ved Fårup afventes med henblik på udvidelse af den eksisterende genbrugsplads. Alternativt skal en ny lokation findes. I 2015 forventes en afklaring af placering og projektering af genbrugspladsen.
Budget	Midlerne er indeholdt i anlægsbudget 2015 (ca. 5.4 mio. kr.). Projektet er dog endnu ikke afklaret. Et endeligt budget vil blive forelagt Klima- og Miljøudvalget, når en løsning er fundet.

4.3. Udvidelse af antallet af affaldsfraktioner på genbrugsstationerne

Udfordring	Affaldsressourceplanen stiller stigende krav til sortering og genanvendelse – ”Danmark uden affald”.
Målsætning og indsatsområde	At tilbyde borgere og virksomheder flere muligheder for affaldssortering, så mere affald genanvendes. Indsatsen påbegyndes i 2015.

Initiativ	Indkøb af containere til opstilling på genbrugsstationerne til yderligere fraktioner samt indkøb af skilte og standere for de nye fraktioner (fx gulvtæpper, sanitet, isoleringsmateriale). Information til virksomheder og borgere om de forskellige fraktioner gennem skiltning på genbrugsstationerne og Revas' hjemmeside. Her vil der være fokus på farligt affald og stort/småt brændbart affald.
Budget	Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for genbrugsstationernes budget.

4.4. Undersøgelse omkring brugen af genbrugsstationerne

Udfordring	Affaldsbekendtgørelsen stiller krav om gennemførelse af brugerundersøgelser på de genbrugsstationer, som kommunens borgere og virksomheder anvender. Undersøgelserne skal danne grundlag for fordelingen af omkostningerne mellem husholdninger og virksomheder og indeholde opgørelser af de mængder af affald, som forskellige kategorier af virksomheder faktisk afleverer på genbrugsstationerne.
Målsætning og indsatsområde	Der gennemføres en brugerundersøgelse (ved ekstern konsulent) for fastsættelse af gebyrer. Undersøgelsen skal give et billede af antallet af besøg på genbrugsstationerne samt fordelingen af affald fra henholdsvis private brugere og fra virksomheder; herunder hvilke fraktioner og mængder, brugerne afleverer.
Initiativ	Dataindsamling sker gennem en uge, hvor spørgeskemaer fra brugere af genbrugsstationen i Viborg udfyldes. Resultatet af undersøgelsen danner grundlag for fastsættelse af gebyrer for 2016.
Budget	Midlerne forventes af være indehold i de nuværende budgetrammer for 2015.

Tema: Affaldscenter Revas

Baggrund og status

Affaldscenter Revas har gennem de seneste år udviklet sine aktiviteter betydeligt. Affaldscentret består i dag af følgende enheder:

- Administrationsbygning for Revas
- Undervisning og information omkring affaldshåndtering
- Modtagestation for farligt affald
- Omlastestation for dagrenovation
- Plads for midlertidig lager af forbrændingsegnet affald
- Kompostering af haveaffald / biobrændsel
- Nedknusning af beton og tegl
- Sortering af erhvervsaffald / sorteringsplads for industriaffald
- Sorterings- og omlasteplads for deponiaffald
- Opbevaring af genanvendelige materialer
- Deponeringsanlæg (er lukket – fortsat aktivitet/udgifter ift. overvågning/tilsyn)
- Genbrugsstation
- Jordhotel (er nedlukket – genåbnes muligvis i udvidet form)
- Gasanlæg

Revas har generelt stort fokus på sine aktiviteter og de miljømæssige aspekter af affaldshåndteringen. Revas er derfor ISO 14001-certificeret af Det Norske Veritas, Danmark A/S. Revas redegør for miljøforhold og udarbejder miljødata en gang årligt. Materialet indgår i Revas' årsrapport.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
Bygninger, materiel, mv.	0,4 mio.	0,4 mio.	0,7 mio.	1,0 mio.	0,8 mio.
Afledningsafgifter	1,2 mio.	1,2 mio.	0,9 mio.	1,3 mio.	1,3 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh, øvrig adm. mv.	0,5 mio.	0,4 mio.	-	-	-
Hensættelser og afskrivninger	-	0,4 mio.	0,3 mio.	0,4 mio.	0,4 mio.
I alt	2,1 mio.	2,0 mio.	1,9 mio.	2,7 mio.	2,5 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2011	2012	2013	2014	2015*
I alt	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.

Efter lukning af deponiet er der med udgangen af 2010 ikke længere indtægter herfra, og fremover skal driften finansieres af de øvrige aktiviteter på affaldscentret.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas' Budget 2015.

5. Særlige udfordringer vedr. Affaldscenter Revas

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Udvikling af jordhåndteringsmuligheder i Viborg Kommune
2. Forundersøgelse af muligheder for behandling og omsætning af grønt organisk affald
3. Udvidelse af antallet af sorteringsfraktioner

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

5.1. Udvikling af jordhåndteringsmuligheder i Viborg Kommune

Udfordring	Der er i øjeblikket ikke et jordhåndteringsanlæg i kommunen, og jord bliver i dag anvist til fx Randers med de heraf følgende transportomkostninger. Det estimeres, at mellem 10.000 og 20.000 tons jord skal afsættes årligt fra virksomheder og borgere i Viborg Kommune.
Målsætning og indsatsområde	Der er mulighed for at foretage registrering og monitorering af jord og jordflytning i Viborg Kommune. Jorden udnyttes i Kommunen (nyttiggørelse/genanvendelse)
Initiativ	***Oprettelse af jordbehandlingsanlæg til håndtering af rent og lettere forurenet jord fra Kommunen (kategori 2).*** Der undersøges mulighed for: • Et jordhotel til opbevaring og rensning af jord fra borgere og virksomheder i Kommunen. • Udvikling af aktivitetsanlæg i det nærliggende område ved Undallslund Skov, hvor renset jord fra jordhotellet kan benyttes til etapevis opbygning af et rekreativt område.
Budget	Initiativet skønnes at beløbe sig i ca. 2,8 mio.kr., og midlerne er indeholdt i vedtagne anlægbudget.

5.2. Forundersøgelse af muligheder for behandling og omsætning af grønt organisk affald

Udfordring	I forbindelse med den påtænkte udvidelse af ordning for husstandsindsamlet affald til også at omfatte grønt organisk affald skal det grønne affald bortskaffes på en miljømæssig forsvarlig måde (se pkt. 1.5).
Målsætning og indsatsområde	At sikre en miljømæssig hensigtsmæssig behandling, håndtering og omsætning af det organiske affald *(langsigtede mål og initiativer)*.
Initiativ	Ved etablering af et behandlingsanlæg (pulpning mv.) på affaldscentret, kan målsætningen opfyldes. Etableringen af et sådant anlæg vil afhænge af de aktuelle markedstilbud og afsætningsmuligheder. Fordele/ulemper ved affaldshåndteringsmuligheder på egne anlæg eller ved afsætning til ekstern behandler skal derfor undersøges og afklares.
Budget	Midler til undersøgelse af projektet vurderes at være indeholdt i vedtagne driftsbudget.

5.3. Udvidelse af antallet af sorteringsfraktioner

Udfordring	Som en følge af, at borgere og virksomheder tilbydes flere muligheder for affaldssortering, vil der opstå stigende krav til håndtering og sortering af de nye fraktioner på affaldscentret (se pkt. 4.3).
Målsætning og indsatsområde	At afdække mulighederne for behandling og øge kvaliteten i genanvendelse samt sikre afsætningsmulighederne for nye (fx gulvtæpper, sanitet, isoleringsmaterialer) og eksisterende affaldsfraktioner.
Initiativ	Indretning af flere sorteringspladser samt kontakt til eventuelle aftagere med henblik på indgåelse af aftaler.
Budget	Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for affaldscenterets budget.

Tema: Øvrige initiativer og brugerinddragelse

Baggrund og status

Revas har generelt fokus på information til alle husstande og virksomheder i Viborg Kommune (ca. 43.000 husstande og ca. 6.000 virksomheder) samt et specielt fokus på at lære skolebørn om håndtering af affald.

Revas har benyttet en række forskellige informationskilder, som for eksempel årlig husstandsomdeling af bogen ”Intet er så skidt…”, brochurer om udvalgte emner, annoncer i aviser, spots i lokalradio, samt ”hængere” primært i forbindelse med dagrenovation.

Endvidere er hjemmesiden www.revas.dk af særdeles stor betydning i tidens informationsstrøm, og her sker en løbende opdatering og udbygning af emner.

Skoler, børnehaver mv. tilbydes undervisning på affaldscentret samt besøg på en genbrugsstation med rundvisning og information af guide. Herudover fremstilles målrettet undervisningsmateriale til skoleklassernes projektarbejde.

Budgetterede driftsudgifter	2011	2012	2013	2014	2015*
I alt	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.

Udgiften er fordelt på de øvrige affaldsordninger og finansieres via genbrugsgebyrerne.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2015 afventer godkendelse af Revas’ Budget 2015.

6. Særlige udfordringer vedr. øvrige initiativer og brugerinddragelse

1. Fokus på indsamling af data fra alternative indsamlingsordninger (fx pant, spejdere mm.)
2. Fokus på vejledning for alle
3. Efterspørgsel blandt brugere om øget fleksibilitet og tilgængelighed i affaldssystemet
4. Etablering af formel storskraldsordning
5. Særlige affaldskampagner/events
6. Mini-brugerundersøgelser som opfølgning på affaldskampagner/events/tiltag i øvrigt

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder:

6.1. Fokus på indsamling af data fra alternative indsamlingsordninger (fx pant, spejdere mm.)

Udfordring	At tilpasse eksisterende dataregistrering med aktuelle og seneste definitioner jf. ressourcestrategien.
Målsætning og indsatsområde	Gennemførelse af driftsmæssige ændringer i forhold til skærpelse af eksisterende og nye aftaler samt rationalisering af registrering og statistik.
Initiativ	Arbejdsgange ifm registrering af data og udarbejdelse af statistik gennemgås med henblik på etablering af mere hensigtsmæssige rutiner. Aftaler gennemgås og revurderes.
Budget	Udgifter til information, vejledning, opfølgning mm. forventes at være indeholdt i eksisterende budgetter.

6.2. Fokus på vejledning for alle

Udfordring	Brugerne af genbrugsstationer/affaldscenter kan i større udstrækning medvirke til en bedre affaldssortering, inden det sendes videre til behandling.
Målsætning og indsatsområde	Fokus på generel rådgivning om affaldsfraktioner, affaldssortering og håndtering deraf. Brugerne informeres om tilgængelige ordninger og muligheder og søges motiveret til at sortere affaldet, inden det sendes videre til behandling.
Initiativ	Målsætningen søges opnået gennem dialogbaseret informationsudveksling, rådgivning, vejledning, opfølgning mv. Et konkret projekt vil være udarbejdelsen af en ”grøn guide”.
Budget	Ca. 50.000 kr. Godkendes i særskilt bevillingssag.

6.3. Efterspørgsel blandt brugere om øget fleksibilitet og tilgængelighed i affaldssystemet

Udfordring	Resultater fra brugerundersøgelser og brugergruppemøder har vist, at brugerne ønsker større frihed i deres valg af beholdertyper og tømningsfrekvens samt flere informationer generelt på dagrenovationsområdet. Viborg Kommune tilbyder alle private borgere en dagrenovationsordning bestående af et udvalg af beholdertyper og størrelser samt mulighed for at vælge ugentlig eller 14-dags tømning. Afvigelser, priser og til- og framelding fore-

	går via hjemmesiden eller ved direkte henvendelse til Revas.
Målsætning og indsatsområde	At skabe øget tilgængelighed til eksisterende informationer og valgmuligheder på dagrenovationsområdet via målrettede kampanger og udnyttelse af flere kommunikationsplatforme. At udvikle nye tiltag indenfor dagrenovationsområdet, der kan give brugerne mulighed for at tilpasse ordningen efter eget behov. Her vil ressourceplanens intention om flerstrenget sortering af affald direkte ved kilden (husstanden) indgå i udviklingen. (*langsigtede mål og initiativer*)
Initiativ	***Digitale løsninger*** I 2015 skal der fortsat fokuseres på udvikling og implementering af nye og fleksible kommunikationsplatforme på dagrenovationsområdet; herunder brugen af digitale medier. Der skal sikres, at brugerne i højere grad modtager eller kan fremsøge relevante driftsmæssige oplysninger angående fx afvigelser eller ændringer i tømmedage. Dette kan gøres ved at udvide de nuværende kommunikationskanaler med fx nyhedsbreve pr. sms eller e-mail, udvikling og vedligehold af mobile apps mm. Det skal sikres, at brugerne i højere grad har adgang til de eksisterende muligheder i dagrenovationsordninger, herunder til- og frameldinger, valg af beholderstørrelse, tilkøb af ekstrasække/tømning mm. Dette kan gøres ved at skabe øget fokus på ordningens valgmuligheder (informationskampagner mm.) samt udvidelse af kommunikationskanaler (fx sms, e-mail, apps mm.) Der henvises i øvrigt til den fælles kommunale digitaliseringsstrategi, der i bølge 3 bl.a. sætter fokus på affaldsbranchen (udarbejdet af Kommunernes Landsforening). I forhold til implementering af den fremsatte strategi, vil der i Viborg kommune blive foretaget en udvikling og/eller investering i de digitale løsninger. Sagen vil blive fremlagt Klima- og Miljøudvalget til behandling.
Budget	Godkendes i særskilt bevillingssag.

6.4. Etablering af formel storskraldsordning

Udfordring	Indsamling og videresalg af genbrugseffekter vurderes af Miljøstyrelsen som en form for storskraldsordning uanset hvem, der udfører arbejdet. De indsamlede mængder skal derfor registreres i kommunen.
Målsætning og indsatsområde	I Viborg Kommune har man valgt at støtte de frivillige foreningers arbejde. De store mængder af genbrugseffekter, der dagligt omsættes via de lokale foreninger, udgør en betydelig del af affaldet fra husholdninger. Denne indsamling skal formaliseres, så de indsamlede mængder kan registreres i kommunen.
Initiativ	Der indgås formelle samarbejdsaftaler med de frivillige foreninger, hvor foreningerne bl.a. forpligtes til at oplyse de indsamlede mængder. Aftalen behandles i Klima- og Miljøudvalget.
Budget	Godkendes i særskilt bevillingssag.

6.5. Særlige affaldskampagner/events

Udfordring	At sikre, at borgere og virksomheder altid er tilstrækkeligt informerede om,

	hvilke muligheder og tilbud, Revas har på affalds- og genanvendelsesordninger.
Målsætning og Indsatsområde	At synliggøre Revas' eksisterende aktiviteter og muligheder i forhold til affaldssortering overfor brugerne gennem en målretning og tilpasning af vores informationsindsats overfor brugerne *(langsigtede mål og initiativer)*.
Initiativ	Der sættes fokus på forskellige temaer - eksempelvis problematiske fraktioner. Dette sker via gennemførelse af intensive affaldskampagner og events, udbredelse af kendskab til "grøn guide" samt i øvrigt gennem almindelig information og vejledning omkring affaldshåndtering. Kampagnerne/eventsene skal være målrettet borgerne og virksomhederne. Som et led i at målrette og tilpasse vores informationsindsats overfor brugerne opbygges en "erfaringsbank" fra evaluering af mini-brugerundersøgelser *(langsigtede mål og initiativer)*.
Budget	Særskilte affaldskampagner udarbejdes og implementeres over en årrække. Ekstraordinære udgifter godkendes i særskilte bevillingssager.

Årshjul for Klima- og Miljøudvalgets involvering i Revas virksomhed 2015

Tidspunkt 2015	Emne	Bemærkning	KMU	ØKO	BYR
Januar	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Februar	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Marts	Budgetopfølgning	Orientering	X		
April	Budgetopfølgning	Orientering	X		
April/Maj	Arbejdsgrundlag 2014 afrapportering	Orientering	X		
April/Maj	Årsregnskab og Årsrapport 2014	Godkendelse	X	X	X
Maj	Budgetopfølgning	Orientering	X	X	X
Maj/Juni	Arbejdsgrundlag for 2016	Godkendelse	X		
Maj/Juni	Budget 2016-2019 (udgiftsbaseret)	Godkendelse	X	X	X
Maj/Juni	Budget 2016 (omkostningsbestemt)	Godkendelse	X		
Maj/Juni	Takster for 2016	Godkendelse	X	X	X
Maj/Juni	Anlægsinvesteringer 2016	Godkendelse	X	X	X
Juni	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Juli	Budgetopfølgning	Orientering	X		
August	Budgetopfølgning	Orientering	X	X	X
September	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Oktober	Budgetopfølgning	Orientering	X		
November	Budgetopfølgning	Orientering	X		
December	Budgetopfølgning	Orientering	X		

De kommende år (2015+):

Tidspunkt	Emne:	Bemærkning:	KMU	ØKO	BYR
	Generelt				
April/Maj 2015	Arbejdsgrundlag 2014 afrapportering	Orientering	X		
	Udbud				
Januar 2015	Kørsel med containere genbrugsstationer. 4 års periode, p.t. løbende fra januar 2011 til december 2014.	Orientering	X	X	X
Januar 2016	Indsamling af dagrenovation. 4 års periode p.t. løbende fra januar 2012 til december 2015.	Orientering	X	X	X